

Nærings- og handelsdepartementet
postmottak@nhd.dep.no

Vår dato 28.09. 09
Deres dato 08.07.09
Vår referanse 226280
Deres referanse 200902721

Høring: Forenkling av underskrift ved elektronisk innsending til Enhetsregisteret og Foretaksregisteret

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) støtter de fleste av forslagene i høringsnotatet. Etter vår mening er det imidlertid grunnlag for å forenkle ytterligere, sett fra bedriftenes side.

Vi slutter oss til vurderingene i notatet fra Brønnøysundregistrene fra 2007, om at mange styremedlemmer synes det er enklere å forholde seg til en papirversjon ved innrapportering. Dette er nok særlig tilfelle der styremedlemmene verken deltar i den daglige driften eller har nær tilknytning til selskapets daglige ledelse. Som det også er angitt i høringsnotatet, er rådgivere storbrukere av registrene, og deres erfaringer bør veie tungt når det gjelder tiltak for å øke den elektroniske innrapporteringen. Vi merker oss i denne sammenheng at de mener at det er "tungvint og tidkrevende" å gi opplæring i å bruke altinnløsningen, og at departementet selv mener at det er stor sannsynlighet for at "en eller flere av de meldepliktige synes det er enklere å signere meldingen på papir."

Vi viser også til kartleggingen av administrative kostnader for Nærings- og handelsdepartementet, januar 2008, der det heter:

"Kartleggingen har vist at elektronisk innsendelse med elektroniske signaturer er tidkrevende. Det brukes mye tid for hvert styremedlem, før man får til å bruke elektronisk signatur. Den høye tidsforbruket må ses i lys av nybegynnersituasjoner, hvor hver enkelt styremedlem må lære seg datateknikken i dette."

Rundt 230 000 personer har styreverv i norske aksjeselskaper, og over 5 500 av disse har adresse utenfor Norge.

4 Delegering av retten til å underskrive meldinger

Reglene om hvem som kan underskrive på vegne av foretak, ble endret ved lov nr. 85/1985. Departementet vurderte det da slik at de som har signaturrett, også bør kunne sende inn endringsmeldinger for foretaket. Begrunnelsen var at dette ville være "mer i overensstemmelse med selskapsrettens signaturbestemmelse".¹ Forskriftshjemmelen i foretaksregisterloven § 4-3 annet ledd og forslaget til § 9 i forskriften til

¹ Ot. prp. nr. 72 (1994-1995) side 29.

foretaksregisterloven innebærer en ytterligere utvidelse, ved at ethvert styremedlem og daglig leder nå skal kunne underskrive elektroniske meldinger.

Det kan godt hende dette er en fornuftig utvidelse. Den bør muligens vurderes nærmere i proposisjonen til Stortinget, siden den har en side til signaturbestemmelsene i selskapsretten. Det er mulig at en like god ordning er at de signaturberettigede sammen kan delegeres – dette blir uansett en engangsforeteelse ved registreringen i Altinn. En del av foretakene har utformet signaturbestemmelsene nettopp med sikte på hvem som skal representere selskapet; ved lovendringen i 1985 la departementet vekt på ”den tillit som ... er vist en signaturberettiget”.

Opprettholder man forslaget om at ethvert styremedlem og daglig leder skal kunne underskrive elektronisk, bør det også være mulig for det enkelt foretakene å innskrenke adgangen, om man skulle ønske dette (f.eks. om styret ønsker å beholde retten til å underskrive i fellesskap).

For foretakene tror vi denne delen av forslaget er en viktigere forenkling enn selve delegasjonsmuligheten, se nærmere kommentarene til punkt 6 nedenfor.

Vi støtter forslaget om at retten til å underskrive elektroniske meldinger kan delegeres. Dette er en praktisk ordning både der det er personer i foretaket som skal få rett til å underskrive meldingene og der rådgivere eller andre skal få denne retten. Allerede i dag er det vid adgang til å benytte elektronisk registrering på en ganske enkel måte, for eksempel ved å tilpasse signaturbestemmelsene til det faktiske behovet det enkelte foretak har. Regelendringene som er foreslått i høringsnotatet vil imidlertid gjøre det enda enklere å benytte elektronisk registrering.

Fortsatt er det flere endringer som ikke kan registreres elektronisk. I følge brreg.no dreier dette seg blant annet om:

- omdanning fra aksjeselskap til allmennaksjeselskap og omvendt
- fusjon
- fisjon
- nedsettelse av overkursfond
- utdeling av konsernbidrag
- utdeling av utbytte
- finansielle instrumenter
- fullmakt (kapitalforhøyelse, konvertible lån, egne aksjer/grunnfondsbevis, avtalepant i egne aksjer/grunnfondsbevis)

I mange tilfeller registreres slike endringer sammen og samtidig med endringer som kan registreres elektronisk, men elektronisk registrering er da neppe aktuelt, siden man uansett må sende inn (minst én) papirbasert melding. I disse tilfellene er forslaget i høringsnotatet ikke til hjelp.

For de endringene som er nevnt, vil det derfor være ytterligere en forenkling om man kunne delegeres retten til å underskrive også papirbaserte meldinger. Selve delegeringen vil kunne gjøres elektronisk gjennom administratorrettighetene i Altinn. Dette vil bidra til at altinnløsningen blir bedre kjent, og dermed legge til rette for økt bruk av elektronisk

innsending den dagen dette blir aktuelt, også for de endringene som er regnet opp ovenfor. Om et av målene med de nye reglene er å forenkle bedriftenes hverdag, er det helt naturlig at delegasjonsreglene er identiske for elektroniske og papirbaserte meldinger.

I handlingsplanen *Tid til nyskaping og produksjon* er tiltaket ikke begrenset til å gjelde elektroniske meldinger.

Det vil fremstå som lite forståelig blant de meldepliktige at Foretaksregisteret godtar en persons underskrift når den er sendt elektronisk, men ikke når den er sendt på papir (også i andre tilfeller enn de som er regnet opp ovenfor). Det begrensede forslaget i høringsnotatet kompliserer også reglene siden man får ulike underskrifts- og delegasjonsregler for elektroniske og papirbaserte meldinger. Etter en regelendring vil de administrative kostnadene forbundet med kravet om at signaturberettigede skal underskrive papirbaserte meldinger, i hovedsak fremstå som en ren sanksjon mot bruk av slike meldinger.

Man må legge til grunn at den elektroniske meldingsløsningen for langt de fleste vil oppfattes som enklere enn å melde på papir. Hvis dette ikke er en riktig antagelse, utgjør den elektroniske meldingsløsningen ikke en forenkling.

Vi foreslår derfor at enhetsregisterloven og foretaksregisterloven samt forskriftene blir gitt et videre omfang enn det som er foreslått i høringsnotatet.

For en del foretak kan det være praktisk å delegere for en bestemt periode, f.eks. ved mer kompliserte endringer der man bruker rådgivere ved gjennomføringen, og der det er viktig at registeret er à jour (typisk for noterte selskaper). Hvis det er mulig, bør det derfor være adgang til å delegere for en avgrenset periode.

5 Utvidelse av retten til å underskrive meldinger til Enhetsregisteret

Vi slutter oss til forslaget i høringsnotatet.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Muligheten til å delegere adgangen til å underskrive vil føre til enklere og billigere rapportering for næringslivet. Det er imidlertid ganske uklart hvor stor del av endringsmeldingene som etter den foreslåtte endringen av lov/forskrift vil bli sendt inn elektronisk. De økonomiske konsekvensene som er antydnet i høringsnotatet oppnås ikke ved disse tiltakene alene.

Vårt forslag om mulighet til å delegere adgangen til å underskrive også papirbaserte meldinger, vil innebære enda større besparelser for bedriftene.

Den største brukergruppen er antagelig de rundt 210 000 aksjeselskapene. Av disse har ca 20 % ikke daglig leder, mens i 45 % av dem er styreleder og daglig leder samme person. Rundt 85 % av selskapene har ett, to eller tre styremedlemmer. Statistikk viser at cirka $\frac{3}{4}$ av aksjeselskapene har én eller to eiere. For de nevnte selskapene regner vi med at forslaget i høringsnotatet ikke vil ha noen særlig effekt, siden styremedlemmene antagelig er nært knyttet til selskapet, jf. det vi har nevnt i innledningen.

Vi antar derfor at det er i aksjeselskaper med eksterne styremedlemmer at forslagene kan ha nevneverdig effekt. Det er grunn til å tro at det da kan være snakk om selskaper med den type transaksjoner som er listet opp ovenfor under punkt 4, som altså ikke kan meldes elektronisk.

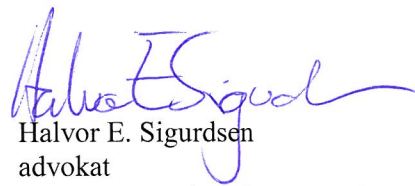
På denne bakgrunn ber vi om at de økonomiske konsekvensene for næringslivet vurderes og omtales nærmere i en proposisjon til Stortinget.

Vi legger til grunn at besparelsene ved Enhetsregisteret og Foretaksregisteret som følge av mer effektiv saksbehandling fører til reduserte gebyrer for tjenestene.

Vi gjør oppmerksom på at separate høringsuttalelser kan komme fra våre 20 landsforeninger.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Næringsjuridisk avdeling

Arnhild Dordi Gjønnnes
fungerende avdelingsdirektør
(Arnhild.Dordi.Gjonnes@NHO.no)

Halvor E. Sigurdson
advokat
(Halvor.Sigurdson@NHO.no)